

A photograph of a rural landscape. In the background, there is a two-story wooden house with a corrugated metal roof and a larger barn-like structure with a similar roof. The buildings are surrounded by green trees and a grassy field. The sky is overcast with grey clouds.

PIRNESPOSTI 2013

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Monta sukumme jäsentä on saanut viime vuosina kutsun pois. Heidän muistonsa elää läheisten mielissä. Heistä ja heidän merkityksestään kertovat muistikirjoitukset lehdessämme. Sukumme tulevaisuus ja elinvoima on nuorissa ja sukuun syntyneissä lapsukaisissa. Olette toivottuja ja tervetulleita pikkupirpanat ja -veijarit! Jutut nuorten harrastuksista ovat kiinnostavia. Niin ovat myös kokeneemman väen elämänmakuiset tarinat. Molempia toivomme lisää.

Viime kesän tapaaminen suvun juurilla oli hieno elämys mukana olleille. Haapavesi-lehdessä olleen kuvauksen välityksellä olette useimmat saaneet siihen tutustua. Tässä lehdessä kerromme tapahtumasta lähinnä kuvatarinan muodossa.

Tiedämme jo paljon Karjalan Pirnesten, Haapaveden Pirnesten ja Laukkojen yhteisistä juurista. Tutkimusyhteistyö jatkuu keskittyen Haapaveden Pirneksiä koskevien tietokantojen yhteensovittamiseen ja täydentämiseen. Yhteistyössä etsitään myös tarkoituksenmukaisia ja taloudellisesti kannattavia tietojen julkaisutapoja.

Kysymys yhdistyksemme tulevaisuudesta on noussut keskiöön. Sääntöjemme mukaan kuka tahansa voi liittyä yhdistykseen. Useita Haapaveden Pirneksiä ja muutama kantaisämme isästä polveutuva Laukka-sukuun kuuluva on jo liittynytkin. Haasteenamme on pohtia, kuinka kaikki eri sukukuntiin kuuluvat voisivat kokea yhdistyksen omakseen. On ehdotettu yhdistyksen nimen muuttamista muotoon Pirnekset ry. Hallitus selvittää asiaa. Mielipiteesi asiasta on tervetullut.

Monet suvun nuorempaan polveen kuuluvat ovat pitäneet tärkeänä vuorovaikutteisten facebook-sivujen perustamista. Haasteemme on vastata tähän toiveeseen. Toisaalta monilla ikääntyneemmällä jäsenillä ei ole mahdollisuutta sähköiseen vuorovaikutukseen. Siksi koemme velvollisuudeksemme tämän perinteisen sukulehden toimittamisen. Toivomme ja uskomme sen olevan sisällöltään niin varttuneempia kuin nuoria kiinnostava sekä riittävän arvokas säilytettäväksi ja myöhemminkin katseltavaksi.

Jotta yhdistyksemme myös tulevaisuudessa voisi palvella jäsenkuntaansa riittävän monipuolisesti, tarvitsemme jäsenmaksun maksavia jäseniä, aktiivisia toimijoita ja erityisesti teidän suvun nuoremman polven ajatuksia.

Heinolassa 7.3.2013

Unto Pirnes

Toimitus ja taitto: Karjalan Pirnekset Ry.

Paino: N-paino, Lahti

LEHDEN SISÄLTÖ

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS	1
LEHDEN SISÄLTÖ	2
MERKKIPÄIVIÄ 2013	2
MUISTOKIRJOITUKSIA	3
- Ester Lahtinen, o.s. Pirnes	
- Paul Pirnes ja Rakel Pirnes o.s. Heikkilä	
- Keijo K. Pirnes	
- Juhani Pirnes	
- Keijo O. Pirnes	
PIRNESPIRPANOITA JA –VEIJAREITA	5
NUORIA MIELIHARRASTUKSISSAAN: KATARINA HYNYNEN	8
YHTEISILLÄ JUURILLA HAAPAVEDELLÄ	8
KESÄISIÄ MUISTOJA HAAPAVEDEN SUKUKOKOUKSESTA	10
PIRNEKSIÄ ATLANTIN TAKANA	12
TUTKIMUSYHTEISTYÖ JATKUU	13
KUULUMISIA VANTAAN ”KUULUTKO SUKUUNI” -TAPAHTUMASTA	13
VILHO PIRNEKSEN JÄLKELÄISET KOTIKÄYNNILLÄ KÄKISALMESSA	14
AIMO PIRNES MUISTELEE: AUTOILIJAN PÄIVÄ	15
JUURIKKAAN LEILA JA MUISTOJEN TILKKUTÄKKI.....	16
TALLETA MUISTOJASI PIRNESPOSTIIN	17
PIRNESPUOTI TIEDOTTAA	17
ENNAKKOTIETOA VUODEN 2014 SUKUKOKOUKSESTA	18
SUKUYHDISTYKSEN JÄSENYYS JA JÄSENMAKSUN SUORITTAMINEN	18

MERKKIPÄIVIÄ 2013

Karjalan Pirneksiä:

90 v.	Toivo Gröhn	25.10.2013 Hyvinkäällä
85 v.	Kyllikki Pirnes o.s. Hakala	12.11.2013 Helsingissä
80 v.	Aimo Pirnes Veijo Karvinen	26.2.2013 Pyhäsalalla 21.6.2013 Äänekoskella
75 v.	Unto Pirnes	24.8.2013 Heinolassa
70 v.	Eila Tarkkonen o.s. Pirnes Riitta-Maija Kallio Ossi Eeva Jorma Eeva Raija Mailisto	20.5.2013 Kiteellä 9.4. 2013 Joensuussa 18.7.2013 Mynämäellä 18.7.2013 Mynämäellä 12.12.2013 Eurassa

60 v.	Maarit Luoma o.s. Pirnes Ritva Pirnes o.s. Janhonen Tapani Siltala Erkki Jokiniemi Terhi Jyrkinen Hannu Nenonen Jouko Haapsaari	10.3.2013 Vaasassa 24.3.2013 Keuruulla 21.6.2013 Heinolassa 5.7.2013 Paimiossa 17.7.2013 Anttolassa 30.8.2013 Joensuussa 24.10.2013 Nastolassa
50 v.	Harri Havia Timo Tarkkonen Harri Hynynen Seppo Lehtonen Sari Kolari	26.1.2013 Helsingissä 9.2.2013 Kiteellä 2.6.2013 Espoossa 3.10.2013 Orivedellä 12.12.2013 Espoossa

Timanttihääpäivä (60 v.)

Irja ja Veijo Karvinen	20.9.2013 Äänekoskella
Elma ja Kalevi Kämäräinen	6.12.2013 Särkisalmella

Haapaveden Pirneksiä:

100 v.	Anna Liisa (Anni) Murto, ent. Råman, o.s. Pirnes	1.11.2013 Oulussa
70 v.	Ville Råman	26.12.2013 Oulussa
60 v.	Veikko Pirnes	20.7.1953 Haapavedellä

MUISTOKIRJOITUKSIA

Ester Lahtisen muistolle

äitinsä ahkeraa ja työntäyteistä elämää muisteli tytär Irma Hynynen, o.s. Lahtinen

Jenny Ester Lahtinen, o.s. Pirnes syntyi Räisälässä 29.4.1920 ja kuoli 27.1.2012 Piikkiössä.

”Ester kävi koulua Räisälässä. Viimeisen kouluvuoden hän asui mummonsä Liisa Suutarin luona. Mummonsä luona hän sai paljon hyvää oppia elämän ja käytännön taidoissa. Perhe muutti Käkisalmeen 1935. Syksyllä 1939 asuintalon emäntä ja Ester, rohkeat naiset, lähtivät Piikkiöön Finbyn tilalle. Ester teki pääasiassa karjakon töitä. Talossa oli renkinä Nivalasta tullut Heimo Lahtinen. Nuoret rakastuivat ja heidät vihittiin syksyllä 1941.

Äiti ja isä saivat neljä lasta. Elämäntaidon opit olivat tarpeen. Syyskesän aamuina äitini laittoi puurot valmiiksi neljälle lautaselle ja lähti metsään poimimaan marjoja ja sieniä. Tietysti oli huoli siitä, miten kotona sujuu. Kerran sitten minä nelivuotiaana olin ”emännöinyt” keräämällä puuklapeja lattialle ja sytyttämällä ne tuleen! Onneksi äiti tuli juuri kotiin ja päästiin säikähdyksellä. Vaatteita äiti teki purkamalla vanhoja vaatteita, karstaamalla, lisäämällä sillakuitua ja kehräämällä neulelankaa neuleita varten. Vanhempani ostivat 1949 rintamamiestontin Piikkiön Puostasta ja rakensivat oman kodin. Omalla tontilla viljeltiin kaikkea, mitä taloudessa tarvittiin. Lapset kävivät koulua ja äiti halusi lähteä ansiotyöhön. Töissä hän kävi ensin leipomossa, sitten puutarhalla ja vielä miesten pukutehtaassa.

Isä menehtyi vakavaan sairauteen 1983. Äiti liittyi eläkeläistoimintaan, toimi aktiivisesti esiintyjänä ja käsitöiden tekijänä. Tossuja, lapasia, myssyjä jne. valmistui eläkeläisten myyjäisiin ja koko suvulle. Isän tekemät kangaspuut olivat ahkerassa käytössä: valmistui mattoja, poppanoita, pellavaliinoja ym. Virkkauksen taidotkin hän hallitsi. Paksut ja ohuet langat muuttuivat kauniiksi käsitöiksi. Kaksoisvuoteiden päiväpeittoja valmistui peräti 16 kpl. Ester matkusti mielellään ja virkistyi monilla lomamatkoillaan eri puolilla Eurooppaa. Joskus hän söi onkimaan Piikkiönlahdelle. Saalis saattoi olla iso tai pieni, mutta aina siitä valmistui jotain hyvää. Luonto oli Esterille läheinen sekä lintujen seuranta ja ruokkiminen tärkeää. Sää tiedot hän kirjasi muistiin yli 35 vuoden ajan.

Yksinäinen ei äiti ollut. Hänellä oli paljon ystäviä ja jälkipolvi neljässä polvessa vieraili ahkerasti. Kiitollisena muistamme häntä ja hänen iloista nauruaan. Hän oli rakastettu äiti, mamma ja isomamma.”

Sukuyhdistyksessä muistamme Ester Lahtisen yhdistyksemme ensimmäisenä kunniajäsenenä ja esimerkillisenä äitihahmona. Hänen arjajaisiin tekemät käsityöt varmasti ilahduttivat saajiaan, samalla ne toivat varoja yhdistyksellemme.

Paul ja Rakel Pirneksen muistolle

muisteli lapsenlapsi Tommi Pirnes

Paul Antero Pirnes syntyi Räisälässä 2.6.1925 ja kuoli Keuruulla 11.4.2011.
Rakel Ilona Pirnes, o.s. Heikkilä syntyi Pyhäjärvellä 25.10.1928 ja kuoli Keuruulla 22.12.2011.

Paul Antero Pirnes syntyi Räisälässä Karjalassa kesällä 1925. Karjalasta Pirnekset joutuivat lähtemään evakkoon ja päätyivät Oulun läänin Pyhäjärvelle. Nuoresta iästään huolimatta Paul ehti olla sodassa eri lohkoilla. Pyhäjärvellä Paul toimi puuseppänä ja Outokumpu Oy:n rakentaessa kuntaan kaivosta hän siirtyi kaivoksen palvelukseen. Siellä hän toimi vuorotyönjohtajana eläkeikänsä saakka. Paul oli innokas urheilun harrastaja. Erityisesti hän piti pyöräilystä. Myös kalastus oli lähellä Paulin sydäntä koko hänen elämänsä ajan. Paul oli mukana perustamassa Pyhäjärven brideggerhoa.

Rakel-vaimo hoiti kotia sekä lapsia: Penttiä ja Salmea. Hänen intohimensa oli puutarhan hoito, minkä kyllä kodin takapihalta sai huomata. Rakel oli myös tunnettu hyvistä ja rapeista karjalanpiirakoistaan. Tanhuaminen oli Rakelille jokaviikkoinen harrastus.

Mummu tuli usein ensiksi autolla 300 kilometrin päästä kylään Pentin perheen luo, ja Paul-pappa tuli muutaman päivän kuluttua perässä polkupyörällä. Myös mummun riisipuuro ja mansikkakiisseli muistuvat herkullisina lastenlasten mieleen.

”Ihmiselämä. / Iloa ja surua. Tasapainossa toivottavasti. / Viaton lapsuus, villi nuoruus ja viisas vanhuus. / Kaikki tuo. / Mutta mitä jää jäljelle? / Onnellisten päivien muistot.”

Keijo Kalevi Pirneksen muistolle

isä Aimo muistelee Keijon lyhyeksi jäänyttä elämää

Keijo Kalevi Pirnes syntyi Pyhäsalmeella 10.3.1962 ja menehtyi Vantaalla 17.5.2011.

”Sovimme vaimoni kanssa, että jos saamme tyttöjä, nimet antaa äiti, ja jos poikia, nimet päättää isä. Taimin vuoro oli ensin, sitten tuli minun vuoroni. Vain vaimoni tiesi tulevasta nimestä ennen ristiaistilaisuutta. Kun vein lappua papille, anoppi yritti kurkistaa, mikä tulee pojalle nimeksi, mutta pappi pisti nopsaan paperin raamattunsa väliin. Niin sai anoppi jännittää kastehetken saakka.

Keijo oli kolmevuotias, kun lääkäri sydäntä kuunnellessaan totesi, ettei täällä ole kaikki kohdallaan. Se oli kova järkytys. Tutkimuksia riitti. Pistämissiin Keijo suhtautui tyyneesti ja sairaalassa hän oli hoitajien lemmikki.

Lapsuudessa Keijo oli hyvin tiedonhaluinen. Tuli kysymys miksi, sitten miksi ja edelleen miksi. Selitin parhaani mukaan, kunnes oli lopulta vastattava, että nyt en tiedä. Keijo halusi olla aina siisti. Kun päivän leikeissä paita sotkeutui, tuli hän sisälle ja sanoi: ”Äiti, minun pitää saada puhdas paita.”

Keijo oli pienikokoinen, mistä johtuen häntä kiusattiin koulussa. Tarjouduin avuksi, mutta Keijon mielestä se olisi pahentanut asiaa. Myöhemmin kiusaajat joutuivat pyytämään Keijon apua mopojen ja autojen korjauksessa, ja Keijo auttoi. Hän hallitsi koneet ja laitteet jo nuorena.

Keijo luki ylioppilaaksi. Hän pohti, jatkaisiko minun uraani autoilijan ammatissa. Kehotin häntä opiskelemaan, kun ”päästä riittää”. Opistossa hän pärjäsi hyvin:

stipendin arvoisesti. Kurssikavereilta hän sai lisänimen ”Keke” Keke Rosbergin mukaan vauhdikkaan ajotapansa vuoksi. Keijo työskenteli Finnairilla moottori-insinöörinä yli 20 vuotta.

Lopulta syntyperäinen sairaus voitti. Se oli perheellemme kova isku, josta emme selviä ikinä. Keijo oli meille korvaamaton. Vaikeimpiinkin kysymyksiin hän haki meille vastauksia. Meillä ei koskaan ollut erimielisyyksiä. Minulle oli maailman paras poika.”

Sini-tyttären runo isälle:

”Olet isäni / Olet kokenut paljon, ja vielä enemmästä selvinnyt / On niin väärin, ettei voinut tulla sitä pientä ihmettä jota toivoimme / Silti pidän sinua taistelijana, esikuvanani, jolta olen perinyt paljon / Olen ylpeä sinusta, jaksoit hienosti / Et ole tavallinen isä, olet minun ikioma isäni, eikä muilla ole samanlaista / Olen pahoillani, että itsekäästi yritin pitää sinut luonani / Toivon sydämeni pohjasta, että sinulla on nyt hyvä olla / Ajattelen Sinua joka päivä, meillä on ikävä sinua / Lupaathan suojella elämäni ja seurata lapsieni kasvua sieltä ylhäältä”

Juhani Pirneksen muistolle

tytär Raila muistelee

Juhani Kullervo Pirmes syntyi Vaasassa 10.12.1930 ja kuoli 2.4.2012

”Isälläni oli vaikea lapsuus ja nuoruus. Siitä jäi arvet pitkäksi aikaa. Hän oli kiivas ja äkkipikainen, mutta äitini tavatessaan hän ymmärsi maailmassa olevan jotain hyvääkin. Vuosien vierähtäessä kiivaus ja äkkipikaisuus katosivat ja isä alkoi saada mieleensä rauhan.

Isäni rakasti saaristoa, veneilyä ja eläimiä. Varsinkin koirat olivat lähellä hänen sydäntään. Hän oli tosi ahkera ja tarkka sekä kova tekemään töitä. Hän oli tyytyväinen vähään ja hyvin kiitollinen kaikesta!

Parasta oli, kun he äidin kanssa joka syksy saivat pakata matkalaukut ja lähteä etelään talveksi. Siellä isä lenkkeili kymmeniä kilometrejä päivittäin ja nautti siitä suunnattomasti. Kyproksella he äidin kanssa viettivätkin lähes 20 talvea. Vuoden 2010 kesällä isä sai ensimmäisen aivoinfarktin. Siitä alkanut terveyden huononeminen johti toiseen infarktiin ja kuolemaan.

Olemme kiitollisia saatuaamme pitää isäni keskuudessamme näinkin kauan.

”Näin Taivaan Isä päätti sen / sydämen lyönnin viimeisen, / Hän kotiin kutsui väsyneen / onneen ja rauhaan iäiseen.”

Keijo Olavi Pirneksen muistolle

Unto Pirmes

Keijo Olavi Pirmes syntyi Joensuussa 12.6.1949 ja kuoli 24.1.2012 Joensuussa.

Keijo syntyi ja vietti lapsuutensa veturinkuljettaja isän poikana Joensuussa. Hänen valmistuttuaan insinööriksi ja avioituttuaan opettajaksi valmistuneen Anneli Vänskän kanssa olivat edessä perheen perustaminen ja työelämän haasteet. Oli sovitettava yhteen omat ja puolison työn asetamat vaatimukset. Keijo työskenteli mm. Machinery Oy:ssä, lastulevyteollisuudessa Kiteen Puhos Oy:n ostajana (1975-77) sekä Ilomantsissa Kolmiset Oy:n tehtaanjohtajana. Sitten työt veivät Heinävedelle, missä Keijo toimi teknokemian tuotteita valmistavan Indal Oy:n, myöhemmin Mölnlycken, tehtaan toimitusjohtajana. Viimeisinä työelämävuosinaan hän oli itsenäisenä yrittäjänä (Duosan Oy) ja teki erilaisia konsultointeja lähinnä tietotekniikkakoulutuksen parissa.

Teollisuusneuvos Otto Mikkonen Joensuusta luonnehtii Kiteen aikaista työtoveriaan hyvinkin työsuuntautuneeksi. Hänellä on Keijosta lämpimät muistot. Erityisen mieleenpainuvina ja kaiholla hän muistelee perheiden yhteisiä asuntovaunumatkoja Tanskaan.

Sukuyhdistyksemme hallituksessa Keijo oli alusta alkaen antaen siten yhdistykselle merkittävän panoksen. Yhdistyksemme laadukkaaksi arvioitujen kotisivujen suunnittelu on hänen käsialaansa. Kiitämme Keijoa hyvästä yhteistyöstä ja toveruudesta.

PIRNESPIRANOITA- JA VEIJAREITA

- **Haapsaari**, Aurora Aino Helmiina, 10.9.2012 Lahti, vanhemmat Juha-Matti ja Jonna Haapsaari
- **Haapsaari**, Elmeri Juuso Olavi, 26.10.2010 Lahti, vanhemmat Juha-Matti ja Jonna Haapsaari
- **Haapsaari**, Otso Oskari, 1.11.2012 Nastola, vanhemmat Kimmo Haapsaari ja Mira o.s. Laine
- **Haapsaari**, Peetu Eino Juhani, 15.5.2012 Nastola, vanhemmat Petri ja Tanja Haapsaari
- **Helin**, Minea Mariella, 21.11.2011 Nastola, vanhemmat Henry ja Jenny Helin
- **Hyttinen**, Niko Henrik, s. 27.12.2010 Joensuu, vanhemmat Teemu Hyttinen ja Marja o.s. Hakulinen
- **Judin**, Nella Aada Olivia, s. 4.5.2012 Joensuu, vanhemmat Mikko Judin ja Marjo Riitta Mustonen
- **Kivelä**, Kerttu Edla Talvikki, s. 1.1.2013 Jämsä, vanhemmat Johannes Kivelä ja Teea Pirmes-Kivelä
- **Kivelä**, Otto Eskil Arttur, s. 25.2.2011 Jämsä, vanhemmat Johannes Kivelä ja Teea Pirmes-Kivelä
- **Koski**, Julia Angelica, s. 21.4.2010 Vaasa, vanhemmat Tero ja Johanna Koski
- **Kumpulainen**, Carlos Sebastian, s. 12.8.2012, vanhemmat Tomi ja Marika Kumpulainen
- **Kumpulainen**, Jere Kumpulainen, s. 26.7.2009, Lahti, vanhemmat; Timo Kumpulainen ja Jaana o.s. Teitto KUVA
- **Kumpulainen**, Lucas Benjamin, s. 28.6.2010, vanhemmat Tomi ja Marika Kumpulainen
- **Kuosa**, Emmi Alisa, s. 15.8.2011 Kotka, vanhemmat Toni Kuosa ja Kati Kuosa o.s. Björkas

- **Kymäläinen**, Milo Antero, s. 30.6.2006 Lappeenranta, vanhemmat Mika Kymäläinen ja Ilona Laine
- **Lazarides**, Ellen Sissi Maria, s. 2.11.2010 Vantaa, vanhemmat Marinos ja Varpu Lazarides
- **Männistö**, Pipsa Eva Ellinor, 19.8.2009 Helsinki, vanhemmat Markku Männistö ja Mari o.s. Pirnes
- **Nenonen**, Sampo Onni Juhani, s. 1.3.2010 Liperi, vanhemmat Sami Nenonen ja Susanna o.s. Karvinen
- **Näätänen**, Niko Toivo Juhana, s. 21.3.2009 Outokumpu, vanhemmat Markku Näätänen ja Hanna Mari Näätänen, o.s. Nenonen
- **Olander**, Aada Emilia Johanna Olander, s. 29.12.2009 Kerava, vanhemmat; Kaj Olander ja Sini o.s. Pirnes
- **Olander**, Niklas Patrik Mikael, s. 21.4.2008 Vantaa, vanhemmat Kaj Olander ja Sini o.s. Pirnes
- **Patovirta**, Lauri Anton, 23.9.2012 Lahti, vanhemmat Juha Patovirta ja Marja Pirnes
- **Pirnes**, Aaron Viktor Aleksander, s. 28.6.2011 Ylöjärvi, vanhemmat Raine ja Jenni Pirnes, o.s. Sutela
- **Pirnes**, Varpu Pirnes, 29.3.2010 Turku, vanhemmat; Tommi Pirnes ja Kirsi o.s. Ailio
- **Pirnes**, Vilja Pirnes, 29.3.2010 Turku, vanhemmat; Tommi Pirnes ja Kirsi o.s. Ailio
- **Pirnes**, Vivien Viktoria, s. 11.2.2008 Ylöjärvi, vanhemmat Raine Pirnes ja Jenni, o.s. Sutela
- **Puranen**, Jesse Armas Tapani, s. 26.6.2007 Mikkeli, vanhemmat Tero Puranen ja Tiia Pirnes
- **Puranen**, Oona, 7.12.2009 Mikkeli, vanhemmat Tero Puranen ja Tiia Pirnes
- **Rajala**, Noel William Rajala, 16.4.2009, Helsinki, vanhemmat; Timo Rajala ja Sabina, o.s. Pikulinsky
- **Ruohoranta**, Eetu Nestori, s. 21.7.2008 Vantaa, vanhemmat Marko ja Mia Ruohoranta o.s. Haapanen
- **Ruohoranta**, Veera Emilia, s. 17.4.2011 Vantaa, vanhemmat Marko ja Mia Ruohoranta, o.s. Haapanen
- **Silvennoinen**, Linus Veikka Viljami, s. 14.11.2010, vanhemmat Tomi Silvennoinen ja Outi Martikainen
- **Toivanen**, Tähti Säde Susanna, 1.4.2009 Mäntyharju, vanhemmat Teemu Toivanen ja Suvi Pirnes-Toivanen
- **Vilkko**, Anni Alliisa, s. 5.6.2012 Espoo, vanhemmat Mika Vilkko ja Mari Olkonniemi
- **Vilkko**, Joona Oskari, s. 23.1.2010 Espoo, vanhemmat Mika Vilkko ja Mari Olkonniemi
- **Vilppola**, Lilia Henriikka, s. 4.8.2011 Lahti, vanhemmat Tommi Vilppola ja Anne Martikainen

Otso Haapsaari

Peetu Haapsaari

Minea Helin

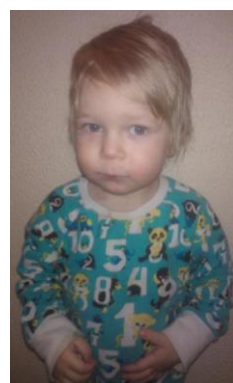
Niko Hyttinen

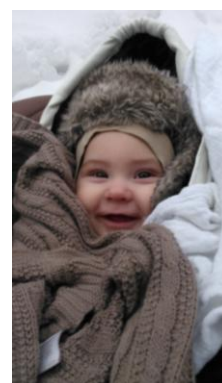
Nella Judin

Kerttu Kivelä

Otto Kivelä

Carlos Kumpulainen

Jere Kumpulainen

Lucas Kumpulainen

Emmi Kuosa

Milo Kymäläinen

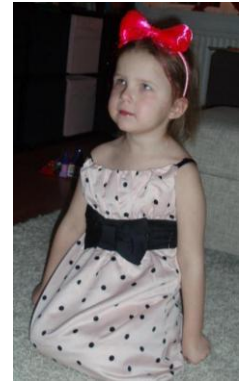
Pipsa Männistö

Sampo Nenonen

Niko Näätänen

Aada Olander

Niklas Olander

Lauri Patovirta

Aaron Pirmes

Varpu Pirmes

Vilja Pirmes

Vivien Pirmes

Noel Rajala

Eetu Ruohoranta

Veera Ruohoranta

Linus Silvennoinen

Tähti Toivanen

Lilia Vilppola

NUORIA MIELIHARRASTUKSISSAAN: KATARINA HYNYNEN

Irma Hynynen

Tanssijatyttö Katarina Hynynen on Ester Lahtisen lapsenlapsenlapsi. Hän täyttää 11 vuotta toukokuussa 2013. Katarina on saanut lahjaksi taiteellisuuden. Hän mielellään piirtää, soittaa pianoa ja käy teatterikerhoa, mutta mieluisinta on tanssiminen. Tanssikoulu alkoi jo kolmivuotiaana ja hyvällä menestyksellä. Katarina kuului seitsemän tytön tanssiryhmään, joka osallistui vuonna 2011 suomenmestaruuskisaan voittaen mestaruuden.

Katarinan koti on Espoossa, missä hän käy koulua. Lomat hän viettää pääosin Sysmän mummilassa. Siellä on kiva järjestää tanssikisoja ja muotinäytöksiä. Mummin vaatteetkin kelpaavat näytösvaatteiksi. Savusaunasta hän myös tykkää kovasti. Katarina on pirteä ja iloinen tyttö, mutta joskus hyvin omapäinen – niin kuin taiteilijasielut hyvin usein ovat!

Sukukokouksiin osallistuneille Katarina on tullut tutuksi reippaana arpojen myyjänä ja tanssiesiintyjänä.

YHTEISILLÄ JUURILLA HAAPAVEDELLÄ

(Unto Pirnes, kuvat Eeva Hasunen, Veikko Kettunen ja Raimo Polvi)

Kesän 2012 sukukokouksesta Haapavedellä ja retkestä Laukkojen, Karjalan Pirnesten ja Haapaveden Pirnesten entisille asuinpaikoille oli varsin seikkaperäinen selvitys Haapavesilehdessä pian tapahtuman jälkeen. Lehti postitettiin kaikille osallistujille, jäsenmaksun maksaneille ja varsin isolle joukolle muita ko. sukuihin kuuluvia. Siksi totean tässä vain lyhyesti, että tapahtuma oli erinomaisen onnistunut ja mieliin jäävä. Tunne omilla ja samalla tilaisuuden teeman mukaisesti yhteisillä juurilla olemisesta oli osallistujien keskuudessa voimakkaasti läsnä.

Lehteen oli mahdollista saada tapahtumasta vain yksi kuva. Niinpä julkaisemme nyt kuvasarjan, joka sellaisenaan kertonee olennaisen tapahtumien kulusta, siitä mitä saimme nähdä ja kokea.

Unto Pirmes

Väinö Pirmes esittelee Haapaveden Pirneksiä

Vesa Laine ja Esko Jääskelä

Salme Laitinen

Aimo ja Taimi Pirmes

Eero Pitkälä

Raimo©Pöivi

Myyttinen elämänpuu

Esi-isiemme asuinpaikoille tehdyllä retkellä otetuissa valokuviissa, joissa ovat nähtävissä Laukan kantatalo (Heikkilä), Pirmeskoski (Ylitalo) sekä Pirmes-Keskitalon asuinpaikka, voidaan nähdä yksi yhdistävä piirre: koivupuu keväisessä vehreydessään. Arkisesti ajatellen siinä ei ole mitään ihmeellistä. Kasvaahan pihakoivu lähes jokaisessa suomalaisessa vanhemmassa pihapiirissä.

Kun siirrymme vertauskuvaliseen myyttiseen maailmaan, kuviin tulee uusi merkityssisältö. Myytithän liittyvät menneen maailman runo- ja tarinaperinteeseen. Niissä keskeisellä sijalla ovat jumalhahmot, pyhät paikat ja esineet, ihminen luontosuhde, suojelijahahmot jne. Koivu on pyhä puu (maailman puu) suomalaisugrilaisessa ja itämeren suomalaisessa myyttiperinteessä samassa merkityksessä kuin tammi tai pihlaja joissain muissa kulttuureissa.

Koivu on sukutunnuksemme keskeinen symboli tarkoittaen siinä ensisijaisesti sukupuuta, suvun juuria ja sukuhaaroja. Koivun valinta sukutunnukseen oli tietoisin valinnan lisäksi ehkä myös aistein havaitsemattomaan kuuluva viesti läpi sukupolvien elämänvirran. Se voidaan nähdä Pirmes-sukuja ja sukujen ihmisiä yhdistävänä elämänpuuna, suvun kasvun ja elinvoiman symbolina.

Sukujemme tiedossa olevat yhteiset juuret ovat Haapavedellä, mutta varsinainen ”kantakoti” todennäköisesti Savo-Karjalassa. Sieltä on Haapaveden (aiemmin Haapajärvi) asutus suuriltaosin lähtöisin. Sukujemme vanhat asuinpaikat ovat Mieluskosken kylässä. Yhden selityksen mukaan sana mielus olisi muuntuma Saamen sanasta miellu, joka tarkoittaa hiekkatörmää. Selitys voi olla toinenkin. Myyttisen maailman sanastossa esiintyy sana mielus, joka savolaisrunostossa on tarkoittanut naispuolista riistan antajaa ja suojelijaa. Voisiko olla niin, että joskus 1500 luvulla Savosta Pyhäjokivarteen muuttaneet uudisraivaajat rantametsiä kasketessaan pyysivät Mielukselta kala- ja riistaonnea ja näin sai kylä nimensä? Varmaa lienee, että kylän (myöhemmin asutetut) takamaat Ainalissa ja Pirmesjärvellä olivat uudisasukkaiden tärkeitä riistamaita.

Koivu Pirmes-Keskitalon peruskivillä

Laukan vanha talo

Martti Myllykangas kertoo Pirmestaloista

Retkeläisiä Pirmeskoskella

Kantaisän asuinpaikan historiaa kuulemassa

Pyhäjokea Pirnesojan kohdalla

KESÄISIÄ MUISTOJA HAAPAVEDEN SUKUKOKOUKSESTA 9.-10.6.2012

Salme Laitinen, o.s. Pirnes

Sukukokous Haapavedellä jätti rikkaita muistoja ja syviä liikuttavia tunteita mieleeni. Olinhan kauan toivonut pääseväni tutustumaan esi-isieni synnyinpaikoille. Nämä tunteet olivat syttyneet jo Kansallisarkistossa käyntieni yhteydessä. Siellä löytämäni tietojen perusteella kuvittelin käveleväni joskus Haapavedellä näillä paikoilla.

Lauantai-ilta oli tuonut esille paljon uusia isänpuoleisia sukulaisia, joista en tiennyt aiemmin mitään. Kirkonkirjoista olin löytänyt esipolvia, joita ei enää voi tavata, mutta nyt meitä jälkipolvia oli koolla harvinaisen paljon. Erityisesti Martti Myllykankaalta sain paljon uutta kiinnostavaa tietoa, kun hän selosti linja-autoretkellä paikkoja, joilla esipolvemme olivat kulkeneet ja hankkineet elantonsa. Kuvittelin, miltä heistä oli silloin tuntunut samoilla metsissä.

Olin jo aikaisemmin hankkinut Kansallisarkistosta vanhoja, hienosti väritettyjä käsin piirrettyjä karttoja, joissa olivat kaikki kolme Pirnes-taloa: Keskitalo, Kanala ja Kärki, sekä heille kuuluneet pellot, niityt ja metsät. Nyt pääsi mielikuvitukseni liikkeelle, kun tiesin, missä Keskitalosta lähteneet esi-isäni olivat täällä viljelleet maata, metsästäneet ja kalastaneet Pirnes- ja Ainalijärvillä. Elämä ei voinut olla helppoa tuohon aikaan. Myös äideiltä ja lapsilta vaadittiin paljon.

Kun Ollalassa näin tienviitan PIRNES, tunsin rinnassani ihmeellisen iloisen ja samalla surullisen tunteen. Täällä he siis ovat olleet ja asuneet, mutta en voi enää ketään tavata. Kun auto sitten pysähtyi ja Martti osoitti pientä mäentöyrästä, jolle on 1640 rakennettu ensimmäinen Pirnes-Keskitalo, nousivat kyöneleet silmiini. Kuvittelin, millainen se talo on ollut, sekä myöhemmin rakennettu, jossa sitten isoisoisäni Heikki (1788-1868), isoisäni Iisakki (1814-1867) sekä isoisäni Heikki (1841-1912) Oulussa ovat syntyneet, asuneet, leikkineet, tehneet työtä ja menneet naimisiin sekä jatkaneet asumista perheineen. Elo on ollut kovaa ja köyhää. On velkaannuttu sekä lopuksi jouduttu luopumaan talosta velkojen takia 1860-luvun loppupuolella, jolloin Iisakki ja vanha Heikki ovat kuolleet vaikeuksien keskellä. Isoisäni Heikki on jatkanut elämistä kirkonkirjojen mukaan Keskitalossa. Hänen ensimmäinen vaimonsa kuoli 1877. Samana vuonna hän meni toiseen avioliittoon mummoni, Ainalissa syntyneen Anna Kaisa Sillanpään, kanssa. Heikki ja Anna Kaisa muuttivat perheineen 1883 Liminkaan ja sieltä 1889 Oulujoelle. Isäni Yrjö syntyi 1901 Oulussa. Elämä on jatkunut meissä jälkipolvissa. Kiitokset heille.

Nyt tiedän, missä maaperässä juureni ovat ja mistä olen kotoisin, kun olen saanut seistä ja kulkea sillä maaperällä siskoni, serkkujeni, pikkuserkkujeni ja muiden uusien sukulaisteni kanssa. Tästä kaikesta saan kiittää Jari Laukkaa, Väinö ja Unto Pirnestä sekä kaikkia mukana olleita. Hyvät, syvät muistot säilyvät mielessäni koko loppuelämän.

Henkilöt vasemmalta: Anna Kurkinen, Väinö Pirnes, Eeva Erikson, Salme Laitinen ja Unto Pirnes

Pirnes-Keskitalon sukua: vasemmallalla Martti Myllykangas, Salme edessä neljäs vasemmalta

PIRNEKSIÄ ATLANTIN TAKANA

Väinö Pirnes

Suomi kuului suuriruhtinaskuntana Venäjään ja oli tsaarin valtion alla itsenäistymiseemme asti. Monet suomalaiset muuttivat valtaapitävien sortotoimien vuoksi mm. Amerikkaan ja Kanadaan. Yksi syy miesten lähtöön oli vaara joutua tsaarin armeijaan ja sotatanttereille kauaskin kotoa. Lähdettiin myös leveämmän leivän perässä, vuolemaan kultaa ja rikastumaan. Varsinkin Yhdysvaltojen pohjoisosissa ja Kanadassa Suomesta lähteneet tunsivat olonsa kotoisaksi, koska alueet luonoltaan muistuttivat kotimaata.

Pirnesten suvusta lähti useita henkilöitä ja perheitä vuosina 1900-1915. Nykyäänkin nimi Pirnes tai Pirness esiintyy usein USA:n ja Kanadan seurakuntien, yhdistysten ja osuuskuntien jäsenluetteloissa.

Matti Jaakonpoika Pirnes Haapavedeltä

Pari vuotta sitten Allen Pirness Kanadasta otti yhteyttä Untoon kysellen, löytyisikö tietoja hänen isoisästään, jonka nimi oli ollut Matts (Matti) Pirnes. Unton pyynnöstä ryhdyin selvittämään asiaa Allenin kanssa.

Matti oli yleinen nimi 1800-luvulla Pirnesten suvussa. Tarjolla oli useita iältään sopivia. Lopulta Allen löysi Matti Pirnessin jälkeen jääneistä papereista hänen syntymäaikansa ja vaimon eli Allenin isoäidin nimen. Matti oli syntynyt 28.10.1879 Haapavedellä ja vaimo Liisa Maria Pirness, o.s. Laukka 9.1.1883 Nivalassa. Tästä saatoimme päätellä, että kyseessä oli Matti Jaakonpoika Pirnes, minun isäni setä. Matilla ja Liisa Marialla oli kolme Suomessa syntynyttä poikaa: Matti, Ransa ja Yrjö. Lisäksi heille syntyi Kanadassa viisi lasta: Elli, Auni, Sylvia, Linda ja Elmer. Allen on Suomessa 25.7.1906 syntyneen Ransa Arvidin jälkeläinen.

Matti Pirnes lähti Yhdysvaltoihin ilmeisesti 14.7.1909. Vaimo jäi raskaana Suomeen. Matti työskenteli aluksi mm. Michiganin kaivoksissa ja hakeutui 1911 Kanadan puolelle Saskatchewan. Seutu muistutti lumisine talvineen Suomea ja viehätti niin, että hän asettui sinne farmariksi. Liisa Maria ja kolme poikaa lähtivät miehen ja isän luokse 12.6.1912. Rohkea nainen tuo Liisa Maria: ensin laivalla Englantiin ja sieltä edelleen Atlantin yli Kanadaan.

Matin ja Liisan kodissa Saskatchewanissa oli lopulta kahdeksan lasta. Jossakin vaiheessa he alkoivat kirjoittaa nimensä Pirness-muotoon. Suomessa syntyneistä pojista Matilla on lähes sata jälkeläistä. Perheet ovat isoja ja avioliitot solmitaan vieläkin usein suomesta tulleiden siirtolaisten jälkeläisten kesken. Niinpä sukunimet usein säilyvät, joskin ehkä muuntuneina. Suomen kieli sen sijaan unohtuu. Allen, kolmannen polven siirtolainen, ei enää osaa suomea.

Monet Suomesta tulleiden siirtolaisten jälkeläiset kuuluvat Laestadian Lutheran Churches -kirkkoon. Useat Matin ja Liisa Marian jälkeläisistä toimivat aktiivisesti kirkkonsa seurakunnissa. Heitä esiintyy myös lähetystyöntekijöinä monissa Afrikan ja Latinalaisen Amerikan maissa.

Erkki ja Aappo Iisakinpoika Pirnes Haapavedeltä

Erkki Pirnes (s. 24.1.1877) ja hänen vaimonsa Anna Reetta, o.s. Laukka (s. 1875) lähtivät Amerikkaan vuonna 1905. Kuusivuotias Aino tytär ja Ville poika jäivät sukulaisten hoiviin Haapaveden Alasydänmaalle. Nuorimman pojan, Arvon, he ottivat mukaansa. Erkin veli Aappo ja hänen vaimonsa Kaisa, o.s. Laukka (Anna Reetan sisar) lähtivät Amerikkaan 1909. Aappo kuoli USA:n Marylandissa 1920. Perheessä ei ollut lapsia. Vaimo avioitui myöhemmin Suomesta muuttaneen Frans Anttilan kanssa. Molemmat perheet palasivat myöhemmin Suomeen.

Kaarle August (Charles) Heikinpoika ja Fanny Maria Heikintytär Pirnes Oulusta

Salme Laitisen sedälle Kaarle Pirnekselle (s. 12.4.1892) myönnettiin passi 10.7.1908. Hänen nimeään ei kuitenkaan löydy Siirtolaisinstituutin matkustajaluetteloista. Oulun evankelis-luterilaisessa keskusrekisterissä on vuodelta 1950 merkintä, jossa hänet todetaan poissaolevaksi merkinnällä: ”merelle 1910”. Hänet julistettiin kuolleeksi 25.11.1983 Oulun raastuvanoikeuden päätöksellä ja kuolinpäiväksi määrättiin 1.1.1983.

Todennäköisesti Kaarle lähti merille jo 16-vuotiaana vuonna 1908 pian passin saamisen jälkeen ja jäi laivasta Yhdysvaltoihin. Amerikkalaisen seurakunnan tietojen mukaan hän avioitui Marie Emilien (s. 3.7.1903) kanssa ja heidän osoitteensa oli Minnesota, Death, USA. Heille syntyi kaksi lasta, Laila ja Stanley. Kaarlen ilmoitetaan kuolleen vuonna 1970 ja vaimon 1995.

Kaarlen sisar ja Salmen täti Fanny Maria Pirnes (s. 16.11.1889) lähti Amerikkaan 8.12.1909. Hän matkusti valtamerilinja Dominion / W. Starin Titaania-laivalla. Matkan hinta oli 99 USD ja lipun oli luultavasti lähettänyt hänen veljensä. Fanny avioitui Männistö-nimisen miehen kanssa ja heidän osoitteensa oli Paramus, New Jersey, USA. Heille syntyi tytär Anne, jolla on ainakin yksi lapsi Andrea. Fanny kuoli 2.12.1972.

TUTKIMUSYHTEISTYÖ JATKUU

Unto Pirnes ja Jari Laukka

En arvannut vajaa kymmenen vuotta sitten sukututkimusharrastusta aloitelllessani, mihin mittaan harrastus ja tutkijayhteistyö laajenevat. Matka suvun juurille ja kokemukset ovat olleet antoisia. Olen kiitollinen Jari Laukalle yhteistyöstä syvempien sukujuurien selvittämisessä. Se, että Laukka-suku yhdistää Karjalan Pirneksiä ja Haapaveden Pirneksiä, oli jännittävä löytö. Ilman Salme Laitisen tekemää selvitystä omasta sukutaustastaan tätä yhteyttä ei ehkä olisi arvattu selvittää. Myöhemmin tutkimusrinkiin liittyi Väinö Pirnes.

Karjalan Pirneksiä koskeva tutkimustyö on ollut minun vastuullani. Sukutiedosto on kasvanut sukukirjan julkaisun ajoista lähes tuhannella henkilöllä. Kasvu on pääosin suvun varhaisemmissa naislinjoissa, joissa on vieläkin paljon tutkittavaa.

Haapaveden Pirneksiä koskeva tutkimus on ollut monitahoisempaa. Salme, Jari ja Väinö ovat tutkineet Matti Pekanpoika Laukasta (s. 1680) polveutuvia Pirnes-sukuja. Salme on tehnyt perustyön selvittämällä omaa Pirnes-Keskitalon sukuhaaraansa. Väinö on laajentanut selvitystä Pirnes-Kärki ja Pirnes-Kanala -sukuhaaroja koskevaksi. Jari, joka tuntee Haapavetiset suvut laajasti, on ollut todella merkittävässä roolissa. Haasteena on tiedostojen yhdistäminen.

Toinen haaste on selvittää, keitä ovat muut mahdolliset maamme Pirnekset, jotka eivät polveudu Matti Pekanpoika Laukasta. Tähänastisten tietojen mukaan heitä ei ole kovin paljon. Näyttää siltä, ettei ehkä ole koskaan ollutkaan Pirnes-nimeä kantanutta kantasukua. Haapavedeltä lähtöisin olevat Pirnekset näyttävät saaneen nimensä Pirnes-talojen mukaan. Sama koskee myös Pirneskoskia, jotka kaikki näyttävät saaneen nimensä Pirneskoski-talojen mukaan. Pirnes-talojen nimi taas näyttää juontuvan läheisestä Pirnesjärvestä ja Pirneskoski-tilan maiden läpi virtaavasta Pimesojasta sekä Pirneskoskesta sen suulla.

Laukka-suvun tutkimuksessa meitä Karjalan Pirneksiä tietysti kiinnostavat Matti Matinpoika Laukasta (s. 1664) polveutuvat muut sukukunnat.

Suku - tai ainakin osa sukuun kuuluvista - odottaa tutkimustietojen julkaisemista. Kirja ”Pirnes - nimen ja suvun jäljillä” on tarpeen uudistaa. Valittavana on perinteinen ja sähköinen vaihtoehto. Kustannushyötysuhde on selvitettävä. Sähköinen vaihtoehto vaikuttaa järkevämmältä.

Julkaisua Haapaveden Pirneksistä aivan ilmeisesti toivotaan. Tarvitaan kuitenkin aikaa sekä taloudellisia ja henkisiä voimavaroja. Yhdistelmäjulkaisu kaikista Pirneksistä tuntuu tietysti myös houkuttelevalta. Kirjana siitä tulisi luultavasti kaksiosainen.

Julkaisu Matti Matinpoika Laukan (s. 1664) jälkeläisistä olisi kiinnostava sekin. Aineisto on kuitenkin niin mittava, että julkaisusta tulisi useampiosainen. Pohdittavaa, työtä ja haasteita riittää. Tuoreita voimia tutkija- ja kirjoittajaverkostoon kaivataan!

Jari Laukan puheenvuoro

Olen Jari Laukka (s. 1968) ja sukujuureni ovat pääosin Haapavedeltä. Leikkillisesti voi sanoa, että olen perushaapavetinen. Sukututkimusharrastukseni alkoi, kun isäni Sauli ja Pekka Välitalo tutkivat isovanhempieni Eelis ja Tuuna Laukan esipolvia ja tarvitsivat jonkun kirjaamaan paperilla olevat tutkimukset sähköiseen muotoon - siis tietokoneelle. Eipä aikaakaan kun aloin itsekin tutkia esipolviani. Pekka Välitaloilta sain korvaamattomia neuvoja sukututkimuksen saloihin. Myöhemmin huomasin lähes kaikkien haapavetisten sukujen liittyvän toisiinsa, ja olen pyrkinyt tutkimaan kaikkia näitä sukuja aina 1700-luvun alusta nykypäivään asti.

Tutkimusyhteistyö Unto Pirneksen kanssa alkoi alkuvuodesta 2009, kun hän oli saanut tutkimuksissaan selville, että Karjalan Pirnesten silloinen kantaisä, Matkanivan Pirneskosken talosta Kiteen Matkaselkään muuttanut Pekka Matinpoika, on syntyisin Haapavedeltä. Yhteistyö jatkui ja ajatuksia vaihdettiin. Sen seurauksena todettiin, että vanhin varmuudella tiedossa oleva kantaisämme

on lautamies Matti Matinpoika Laukka (Laukka, s.1664). Hänen jälkeläisensä ovat osin selvillä aina 1870-luvulle asti. Tätä uudempien tietojen selvittäminen on salapoliisityötä, koska Haapaveden seurakunnan 1800-luvun lopun kirkonkirjat ovat lähes kaikki tuhoutuneet, ja se vaikeuttaa tutkimusta suunnattomasti. Apuna tutkimuksessa voi käyttää henkikirjoja, vuoden 1903-1910 rippikirjaa sekä säilyneitä rippilasten, haudattujen ja avioliittoon kuuluttujen luetteloita.

Mainituista haittatekijöistä huolimatta Matti Matinpoika Laukan jälkeläisiä on tiedossani tällä hetkellä noin 17 000. Tästä puuttuu Karjalan Pirnesten sukuhaara. Kun kantaisämme jälkeläiset saadaan kattavasti selvitettyä, on syytä pohtia, onko uuden sukukirjan tekeminen aiheellista. Osaltani totean, että sukutietokantani on käytettävissä tähän tarkoitukseen.

KUULUMISIA VANTAAN ”KUULUTKO SUKUUNI” –TAPAHTUMASTA

Eeva Hasunen ja Unto Pirmes

Sukuyhdistyksellämme oli oma osasto eli esittelypiste (yksi 86:sta) Kuulutko sukuuni -tapahtumassa Vantaan Hiekkaharjussa 13.-14.10.2012. Tapahtuma on yksi valtakunnallisesti merkittävimmistä vuosittaisista sukututkimusväen tapaamisista. Runsas osanottajajoukko koostuu sukututkijoista, sukututkijayhteisöistä, sukuseurojen ja muiden alan toimijoiden asiantuntijoista ja edustajista sekä muista suvuistaan kiinnostuneista. Hallituksemme jäsen Eeva Hasunen on jo useamman vuoden ollut tapahtuman pääorganisaattori ja vastuhenkilö.

Ohjelma koostui tälläkin kertaa sukuaiheisten kirjoitusten palkintojenjaosta, paneelista ja useasta mielenkiintoisesta esityksestä sekä tietenkin parinkymmenen alan toimijan esittelypisteiden monipuolisesta annista. Paneelin aiheena oli: ”Onko sukututkija toisen luokan kansalainen kirkkoherranvirastoissa?” Esitelmissä kuultiin mm. Amerikan siirtolaisuudesta, dna-testien tulkinnoista ja digitaalisten aineistojen käytöstä sukututkimuksessa sekä saatiin opastusta sukututkimukseen ja sukuseuran perustamiseen.

Yhdistyksemme oli mukana omalla osastolla ensimmäistä kertaa. Eeva järjesti meille erinomaisen paikan, josta ei päässyt ohi huomaamatta ja jossa oli myös mukavasti tilaa esittelylle. Esittelyaineistossamme olivat varsin tasapuolisesti edustettuina Karjalan Pirnekset, Haapaveden Pirnekset sekä Laukat. Esittelijöinä vuorottelivat Arja, Ari ja Unto sekä Haapaveden Pirneksistä Salme Laitinen. Väinö Pirneksen toimittamat kartat osoittautuivat mainioiksi huomion vangitsijoiksi. Kävijöitä oli lähes jatkuvana virtana ja mielenkiintoisia keskusteluja syntyi.

Tapahtuman otsikko osoitti toimivuutensa. Esimerkkinä muutaman päivän kuluttua saamastani viestistä: ”Olen se nainen, joka sanoi, etten ole koskaan epäillyt olevani Laukkoja, vaikka sukunimi onkin länsisuomalaiseen tapaan useamman kerran vaihtunut talojen vaihtuessa. Olen todella kiitollinen ja onnellinen saamastani avusta.” Olin keskustelujemme jälkeen lähettänyt tietyt tiedot Jari Laukalle, joka oitis vahvisti että ko. henkilö polveutuu kantaisämme isästä lautamies Matti Laukasta ja kantaisämme nuorimmasta veljestä.

Toinen esimerkki on, että piipahdin esittelyjen lomassa erästä Pohjois- Karjalaista sukua esittelevällä osastolla. Kerroin vaimoni isän suvun kantaisän puolison sukunimen olevan saman ja hänen syntymäaikansa. Parin päivän päästä tuli kaksikin viestiä, jossa henkilöt vahvistivat, että mainitsemani henkilö on heidän sukujensa kantaisän tytär. Heillä oli tämän Marian sukuhaarasta tietoja vain parin sukupolven verran, joten voim osaltani auttaa heitä täydentämään tiedostojaan.

Esittelyvuorossa Arja ja Unto

Esa ja Samuel Pirmes tutustumassa messuosastoon

VILHO PIRNEKSEN JÄLKELÄISET KOTIKÄYNNILLÄ KÄKISALMESSA

Aimo Pirmes kuvailee ja muistelee

Kotiseutumatkamme Karjalaan alkoi kotoamme Pyhäsalmeista. Ryhmä täydentyi Jyväskylässä ja Sysmässä. Meitä Vilho-isäni jälkeläisiä oli mukana neljää sukupolvea: minä, Veljeni Paulin poika Pentti, hänen poikansa Tommi ja Tuukka sekä Pentin Pirmes-faniksi ilmoittautunut vävy Johannes Kivelä, Ester-sisareni tytär Irma, hänen poikansa Harri ja tämän tytär Katarina. Lisäksi matkassa oli joukko muita Karjalasta sodan jälkeen lähteneitä. Oppaana ja matkan johtajana toimi Irina Paskova, venäjöntaitoinen karjalan kielen opettaja Pyhäjärveltä.

Viipuriin saavuimme myöhään illalla, joten päätimme jatkaa matkaa Räisälän kautta kohti Käkisalmea. Ester, Paul ja minä olemme syntyneet Räisälän Särkiniemessä. Ester ja Paul kävivät myös koulua Räisälässä ja niinpä selostin, missä syntymäkotimme ja koulu sijaittivat. Hotelliin saavuttiin vasta illalla ja vaatimattoman illallisen jälkeen olimme valmiita unen maille.

Lauantaina oli sitten varsinainen kotiseutupäivä. Aamulla ennen tilaamani oppaan tuloa ehdimme käydä katsomassa entistä Valdhofin massatehdasta ja paikalla, jossa ennen kulki lossi, mutta nyt oli vain pahainen kävelysilta. Sillan takaa saatoimme nähdä Porkanniemeen ja katsella, kun paikalliset onkijat narrasivat sillalla kaloja. Hotellille palattuamme osoittautui, että tilaamani ja maksamani opas olikin varattu kaupunkikierrokselle. Niinpä peruiimme varauksemme ja lähdimme omin neuvoin Porkanniemeen. Siellä kerroin, missä oli koulu, rukoushuone, kylän komein talo ja siitä suoraan ja sitten oikealle tien päässä entinen kotimme.

67 vuotta oli kulunut aikaa sieltä lähdöstäni. Olin tosi onnellinen. Vaikka talo oli osin palanut, oli siitä sentään ”raamit” jäljellä. Vuoksen takana oli kaksi Reunasen sahaa ja lahti oli aina täynnä tukkeja. Siellä tukkien päällä olin hyppimässä, kun ensimmäinen pommitus tuli. Rannassa oli sauna, jossa Irma-sisko syntyi. Muistin, missä asui Karjalaisen mummu, missä oli kauppa ja missä kaksi Pusan taloa. Ja sitten oli ”töllötyskulma”. Miksikö sillä oli sellainen nimi? No siellä me lapset leikimme pimeään asti, ja kun vanhemmat kotona alkoivat kysellä toisiltaan, että missähän ne lapset oikein ovat, oli vastaus, että siellähän ne kulmalla töllöttävät. Oli ihanaa, kun suvun nuoret kyselivät niin paljon, ja tietenkin kerroin mitä vain muistin.

Opastamani ”tutustumiskierroksen” jälkeen olikin aika tarjota kahvit lapsuuden asuinpaikkani luona. Haastattelimme Irinan avustuksella lähitalojen ihmisiä. Yhtä taloista asutti vähän suomeakin osaava inkeriläispariskunta.

Oli aika lähteä kylän yhteiselle uintipaikalle. Oli se onnea, kun unelmani täyttyi, ja sain uida vielä 67 vuoden jälkeen Heittiölahdessa. Kaveriksi sain Pirmes-vävy. Matkalla kaupungille ja hotelliin kävimme katsomassa Käkisalmen linnaa ja ostoskeskuksessa. Päivällisen jälkeen kävimme vielä katsomassa rautatieasemaa, jolta olin kuuden ikäisenä lähtenyt evakkoon. Siellä se oli paikallaan entisessä asussaan.

Sunnuntaiaamuna lähdimme kohti kotimaata Hiitolan, Lahdenpohjan, Sortavalan ja Niiralan kautta. Lahdenpohjassa viivähdettiin vähän pidempään. Sortavalassa ruokailtiin Piipunpihassa (suomenkieliset ruokalit), pysähdyttiin yhdellä näköalapaikalla ja tankattiin. Irma osti vielä yhden liikkeen miltei tyhjäksi kantarelleista.

Käkisalmen matkalla Tommi, Pentti, Aimo, Harri, Irma, Katarina, Pirmes-vävy Johannes ja Tuukka

Aimo lähdössä uimaan Heittiölahteen

AIMO PIRMES MUISTELEE: AUTOILIJAN PÄIVÄ

Aimo Pirmes

Aimo Pirmes, yksi sukumme senioreista, teki elämäntyönsä autoilijayrittäjänä. Hän on myös tunnettu tarinankertoja. Tässä kertomus hänen yhdestä autoilijan työpäivästään.

”Seitsemänkymmentäluvulla ei tunnettu työaikalakia ainakaan omistaja-autoilijan kohdalla. Minäkin lähdin töihin useimmiten aamulla 2-6 ja palasin illalla joskus 20–23 aikoihin. Niinpä eivät lapset nähneet minua kuin pyhäseutuisin.

Päivä, josta nyt kerron, oli ns. helppo päivä. Piti viedä kaivokselta miehistökämpä Ouluun. Sain käydä hakemassa kämpän kyytiin jo sunnuntaina, joten päätin nukkua maanantaiaamuna vähän pidempään. Mutta jo ennen kahdeksaa kuului vuoteeni ympärillä mahdoton hälinä. Huone oli täynnä lapsia. Kysyin vaimolta, mistä oikein on kysymys. Vaimo kertoi, että kun lapset heräsivät ja näkivät isän kotona, he kävivät hakemassa koko katuvarren lapset katsomaan ihmettä, kuinka isä on kotona!

Hätistelín lapset ulos ”töntteröä” pelaamaan ja nousin kahville. Tuli siinä mieleen hankkia pisteitä emännältä ja ehdotin, että voisin käydä kaupassa, kun on vielä aikaakin. Löytyihän sitä asiaa. Kun tulin kaupan pihalle, tuli toisesta suunnasta hyvä autokaveri Kuosmasen Pentti. Hänpä oitis kysäisi: ”Oletko korttisi menettänyt, kun olet jalkaisin liikkeellä?” Vastasin, että vaikka meillä nimismiehen kanssa onkin yhteinen ajokortti, niin kyllä se tällä kertaa on minulla, joten kyllä se nimismies on luultavasti ilman ajokorttia. Siinä samassa ajoi poliisiauto ohi, jolloin Pentti totesi: ”Tuleekohan nuo poliisit juttusille, kun

eilen tuossa Ruuskasen mutkassa näkivät, ettei minulla suuntavilkku noussut?” Ja niinhän poliisit siihen pyörähtivät ja kysyivät ensimmäiseksi Pentiltä, että joko se suuntaviitta nousee. Siihen Pentti, että milloin se sellainen laki on tullut, että jalkamiehelläänkin täytyy suuntavilkku olla. Samalla Pentti huomasi polkupyörämiehen ajavan vasenta puolta ja näytti pyöräilijää poliisille. Poliisit tietysti huusivat autonikkunasta pyöräilijälle, että pyörällä pitää ajaa tien oikeaa puolta. Minä häivyin siitä kauppaan ja Pentti mihin lie. Seurasin kuitenkin mitä pyörämies tekee. Hän vain jatkoi ajamista ja huusi poliiseille: ”Harkitsen asiaa ja ilmoitan sitten!”

Ostokset kotiin tuotuani päätin lähteä ajelemaan kohti Oulua. Yhden Shellin kohdalla vilkaisin, olisiko siellä tuttuja autoja. Olihan siellä ja niin päätin poiketa sisälle. Siellä istuivat Vellosen Eero ja Lehvosen Erkki ja Kuosmasen Penttikin oli ehtinyt paikalle. Eero kysäisi, että minkä vuoksi Opel on keksitty. Emmehän me sitä tienneet. ”No siksi, ettei Ford olisi maailman huonoin auto”, oli Eeron vastaus.

Ennen Oulua on Teboilin huoltoasema, jossa me autoilijat tavallisesti poikkesimme kahvilla. Poikkesin sinne, ja sinne olivat ehtineet Pyhäsalmen poliisitkin Saabillaan. Olivat lähdössä pois, mutta tulivat hetken päästä pyytelemään työntöapua, kun Saab ei starttaa. Löytyihän meitä muutama mies, yksi nainen ja yksi romani. Autoa piti työntää ensin pientä vastamaata taaksepäin, jotta sen saisi sitten mäkistartilla käyntiin. Työnnettiin auto vastaisen päälle ja poliisi kokeili starttia. Auto lähti käyntiin. Ei malttanut olla romani sanomatta: ”Hai katala mies, ensin työnnettä mäen päälle ja sitten panee startilla käyntiin.”

Loppupäivä sujuikin ilman kummempia sattumuksia. Niin oli taas yksi päivä pulkassa.”

JUURIKKAAN LEILA JA MUISTOJEN VÄRIKÄS TILKKUTÄKKI

Unto Pirnes

Sukukirjassa on tarina Simo Pirneksen ”sotavankeudesta” Raudussa. Tämä taas on pikkutarina hänen tyttärensä elämänpööristä ja mielenmaisemasta Enolahden Namuniemessä. Isä Simo oli Karjalan siirtolaisena saanut sodan jälkeen asuinpaikan Mäntyharjun Enolahdesta Enoveden rannalta. Hän sai viljeltäväkseen ja asuttavakseen vanhan Juurikkaan torpan paikan. Enovesi ja sen rantamat ovat muinaisia hämäläisten eräalueita ja kanta-asutus hämäläisperäistä. Kylään asettui muitakin Karjalan siirtolaisia, uudisviljelijäperheitä, jotka elähdyttivät merkittävästi paikallista elämänmenoa.

Simon perhekuuntaan kuului alkuaikoina Eila puoliso, neljä lasta (Jorma, Leila, Laila ja Pertti), Varpu äiti, vanhimman veljen poika Kalevi ja nuorin veli Jalmari. Leilan ja sisartensa kasvuympäristö oli monessa mielessä ihanteellinen. Useampi sukupolvi asui yhdessä. Leila muistaa Varpu mummun parhaana kaverinaan. Mummu kulki karjalaiseen tapaan ahkeraan kylällä ja aina hänellä oli jotain makupaloja tuomisina. Kesäisin elämä oli tavallista vilkkaampaa, kun tuli äidin sisaren lapset kesää viettämään. Uitiin, leikittiin, poimittiin ahomansikoita ja kissankäpäliä.

Leila muistaa olleensa isän tyttö. Pitkien propsipinojen välissä oli pikkulintujen pesiä. Isä varoitteli, että pitää olla ”hengittämättä” kun käy pesiä katsomassa, ettei pesintä tai poikaset häiriinny. Toki uteliaisuus aina voitti, mutta käsi vaan kiltisti suun eteen! Viljelijä, kalastaja, metsuri, rahdinajaja isälle olivat eläimet ja luonto rakkaita. Myös ruokatavat olivat tärkeitä. Kaunosielukin hän oli. Hän toi pelloilta ja metsästä kotiin kukkia niin etteivät äidillä tahtoneet maljakot riittää! Työt piti tehdä huolella, perunavakojen piti olla suoria, tähkänrippeet kerätä pelloilta eikä puita kaataessa saanut rikkoa pystyyn jääviä puita.

Äskettäin Leila löysi vuosikymmenien jälkeen vanhan lapsuusajan pankkikirjansa (ks. kuva), jossa oli melko summa isän propsien kuorinnasta ja muista töistä maksamia palkkoja! Mahtaa olla pankkivirkailija vähän ihmeissään ja pulmia indeksien laskemisessa, kun Leila astelee pankkiin nostamaan rahoja pian yli 50 vuoden jälkeen!

Lapsuutta seurasi nuoruus. Kylällä oli talkoot. Siellä Leila tapasi ensikerran Ruohorannan Ahdin Enoveden toiselta rannalta. Seuraavana iltana Ahti jo ajeli moottoriveneellä hakemaan ”Juurikon torpan tyttöä” Kuortin kisahalliin tansseihin. Alkoi yhteinen elämä. Heinolasta löytyi töitä. Ahti palveli useammassa kauppaliikkeessä ja piti jonkin aikaa omaa urheilutarvikeliikettäkin. Leila muistaa erityisellä kaipauksella Mattisen farkkutehtaan työtä ja työyhteisöä. Varsinaisen ”pitkän päivätyön” Ahti teki Mäntyharjussa rautakaupan hoitajana. Ja kaupan palveluksessa työskenteli Leilakin, sen minkä perheenäidin työltään ehti.

Leilalla ja Ahdilla on kaksi poikaa Mika ja Marko. Mika ja Simo ukki olivat kuulemma kuin paita ja peppu. Voiko kasvava poika ja nuori mies parempaa toivoa. Hän luki yo. merkonomiksi ja tuli aikanaan myös isänsä oppiin. Tällä hetkellä hän jatkaa isänsä luomaa ”kulttuuriperintöä” Mäntyharjun Rautian myymälän vastuullisena päällikkönä ja ripeäotteisena asiakkaiden palvelijana. Energiaa riittää myös politiikkaan. Mika on nyt ensimmäisen kauden kunnanvaltuutettu. Vapaa-aikoinaan hän rentoutuu metsästelemällä ja kalastelemalla, usein yhdessä Pertti enon kanssa. Marko luki itsensä mediainsinööriksi ja työskentelee Sanoma Oy:ssä. Mika oli vähän aikaa kotikylänsä koulussa opettajanakin. Pikkuveli oli vielä koulussa ja näin veljensä opissa. Ja kun isä Ahti oli koulun johtokunnassa, oli kaikki hyvin!

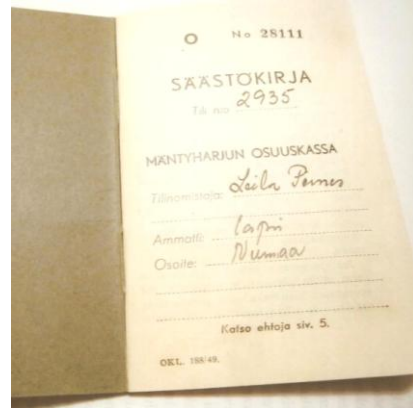
Leila on ollut kiinnostunut käsitöistä aivan lapsuudesta asti. Ahdin äiti Eeva mummu on ollut erinomainen opettaja. Mahtava on Leilan vuosien saatossa tekemien taidokkaiden töiden; ryijyjen, mattojen, tilkkutäkkien yms. määrä. Leila todella nauttii

käsitöistä ja niiden tuloksista (kuva). Nyt eläkepäivilläkin Leila ja Ahti jatkavat ”elämäntöitään”. Enolahdentien varressa on heidän kesäkioskinsa Santrala, aidosti sosiaalinen kyläkahvila. Se on avoinna kesäsunnuntaisin 10.00–18.00. Sieltä saa tavanomaisen kioskitarjonnan ohella myös Leilan taitavien käten töitä. Talvipäivät ja illat sujuvat mukavasti käsitöitä kesämyyntiin tehdessä ja eläkepäiviä viettäessä kauniissa kodissa, poikkeuksellisen viehättävässä lapsuuden kasvuympäristössä

Raudussa, isiensä mailla, jonka Sirkiänsaarella sijaitsevalle Pirneksenjärvelle Antti-ukki lienee antanut nimensä, ei Leila vielä ole käynyt, Pertti veli useinkin. Simo isä siellä kävi usein. Vaikka hän taatusti rakasti vaikuttavia Enonveden maisemia, olivat synnyinseutu ja isien asuinpaikat luultavasti hänen syvin mielenmaisemansa. Leilan kodin ”muistojen huone” paljastaa kuitenkin, että siellä se karjalassa ”Juurikkaan tytön” mielenmaisema on vahvasti, vaikka muistojen tilkkutäkki onkin jo hämäläis-savolaisin sävyin koristeltu.

Leila Ruohoranta ja itse tehty tilkkutäkki

Leilan säästökirja lapsuusvuosilta

TALLETA MUISTOJASI PIRNESPOSTIIN

Sukuun syntyneiden pikkupirpanoiden tiedot, kuvaukset suvun nuorten harrastuksista (urheilu, musiikki tms.) sekä varttuneempien elämänmakuiset tarinat ovat edelleen toivottuja. Erityisen arvokkaita olisivat kuvaukset ja kuvat käten töistä, hengen tuotoksia, runoja yms. unohtamatta. Rohkeasti vaan jakoon!

PIRNESPUOTI TIEDOTTAA

Sukutuotteistamme sukukirjan painos on myyty loppuun, mutta erillistiedostoja mm. eri sukuhaaroista saa tutkijalta. Myös pöytäviirit myytiin loppuun kesän 2012 sukkokouksessa. Otamme vastaan ennakkovaroituksia ja teemme tilauksen, kun varauksia saadaan riittävästi. Viirin hinta on 40-45 € varausten määrästä riippuen.

Uutena sukutuotteena on tarkoitus tilata isännänviirejä (ks. kuva), mikäli ennakkotilaaajia ilmoittautuu vähintään 10 kpl. Hinta tilauksista riippuen on 80-100 €. Jotta asia etenee ripeästi, ilmoitathan ennakkovaroituksesi (myös lipputangon korkeus) Unto Pirnekselle (puhelin: 0400 – 249 827, sähköposti: unto.pirnes@kolumbus.fi) tai Arja Norrikselle (puhelin: 050 - 377 7365, sähköposti: arja.norris@saunalahti.fi) toukokuun 10. päivään mennessä. Kauppakasseja (hinta 3 € / kpl) on vielä runsaasti tarjolla. Suosittelemme esim. 10 kpl tilauserää postikulujen minimoimiseksi.

Kerrothan myös ehdotuksesi uusiksi sukutuotteiksi. Jos haluat lahjoittaa jotain sukutuotteeksi sopivaa puotiimme myyntiin, kerro siitäkin. Ja tietysti meillä on aina tapana järjestää sukkokouksissa arpajaiset, joten arpajaisvoittolahjoitukset ovat tervetulleita.

Isännänviiri Karjalan Pirneksen sukutunnukseksi

ENNAKKOTIETOA VUODEN 2014 SUKUKOKOUKSESTA

Vuoden 2014 sukukokous on tarkoitus järjestää joko kesä- tai heinäkuun ensimmäisenä tai toisena viikonvaihteena. Kokoonnumme todennäköisesti Heinolassa. Kokouksen yhteydessä halukkaille on suunnitteilla yhteisosallistuminen Heinolan kesäteatterin näytökseen.

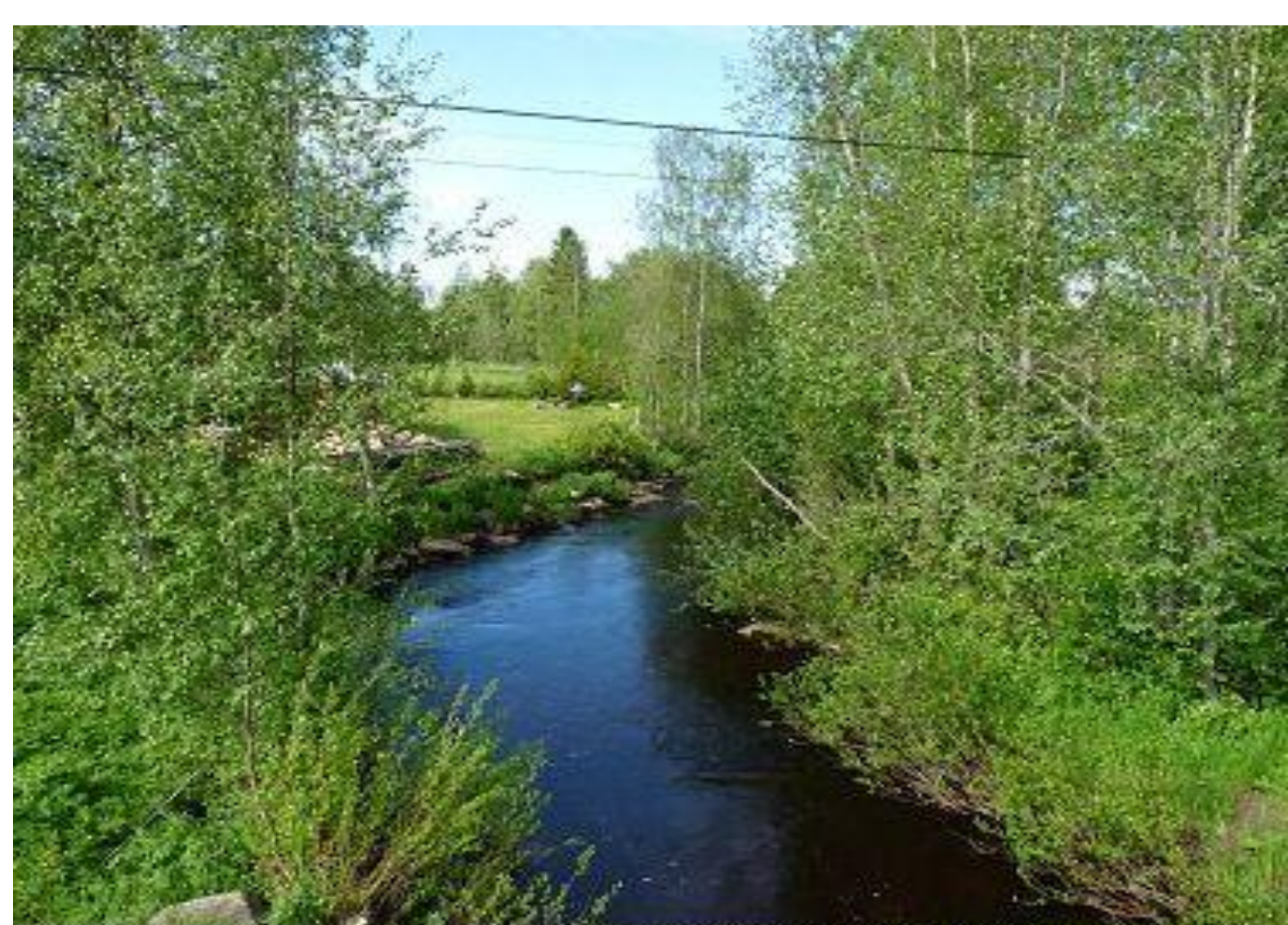

SUKUYHDISTYKSEN JÄSENYYS JA JÄSENMAKSUN MAKSAMINEN

Yhdistyksemme jäsenet ovat pääasiallisesti Karjalan ja Haapaveden Pirneksiä, mutta jäseneksi voi liittyä kuka tahansa toiminnastamme kiinnostunut. Liittymismaksu on 5 €. Jäsenmaksu on 10€ / vuosi. Suosittelemme maksun maksamista kahden vuoden erissä sukukokousta seuraavan vuoden (parittoman vuoden) toukokuun loppuun mennessä. Jäsenmaksu on perhekuntakohtainen eli yhdellä maksulla pääsevät jäseniksi kaikki samaan talouteen kuuluvat (alle 18 -vuotiaat) henkilöt.

Jäsenmaksutulot ovat välttämättömiä toiminnan pyörittämiseksi. Hoidathan osuutesi! Yhdistyksen tilinumero on: FI33 1745 3000 0338 96.

Yhdistyksemme kotisivuilta: <http://suvut.genealogia.fi/karjalanpirnekset/> löydät tarvittaessa kaikkien vastuuhenkilöidemme yhteystiedot.

Lehden etukannen kuvat:

Kuva 1: Vanha Laukan (Heikkilä) museoitu kantatalo Haapaveden Mieluskylässä

Kuva 2: Pirneskosken tilan vanha päätalo Ylitalo Oulaisten Matkanivassa

Lehden takakannen kuvat:

Kuva 1 Näkymä Pirnesojalta Matkanivassa

Kuva 2: Pirnesojan suu Pyhäjokivarressa